

CHIKUNGUNYA

Η νέα... εξωτική απειλή που έφεραν τα κουνούπια

Δεκάδες κρούσματα του ιού έχουν καταγραφεί στη Γαλλία, ενώ παράλληλα έχουν εντοπιστεί πέντε κρούσματα δάγκειου πυρετού

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΑΗ

Το κουνούπι δεν φέρνει μόνον ιό του Δυτικού Νείλου. Την ώρα που στην Ιταλία και την Ελλάδα καταγράφεται έξαρση κρουσμάτων, η Γαλλία βρίσκεται αντιμέτωπη και με μια ακόμη... εξωτική απειλή που κατέφτασε στην Ευρώπη μέσω των κουνουπιών. Ο ιός Chikungunya έχει ανιχνευθεί σε δεκάδες περιπτώσεις, ενώ την εμφάνισή του κάνει και ο δάγκειος πυρετός, ενόσω ελληνική μελέτη επιβεβαιώνει ότι τα κουνούπια αναπτύσσουν αντίσταση στα εντομοαπωθητικά.

Πιο συγκεκριμένα, ερευνητές της ομάδας Μοριακής Εντομολογίας του Ινστιτούτου Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (IMBB) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) μελέτησαν τον τρόπο με τον οποίο τα κουνούπια αναπτύσσουν εξαιρετικά υψηλά επίπεδα ανθεκτικότητας στα εντομοκτόνα. Κατά τη μελέτη, που δημοσιεύθηκε στο Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS), με επικεφαλής τη δρ. Λίντα Γρηγοράκη και την υποψήφια διδάκτορα Mengling Chen, οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τεχνικές γενετικής μηχανικής και εξέτασαν ξεχωριστά διαφορετικούς μηχανισμούς ανθεκτικότητας, όπως μεταλλάξεις στους μοριακούς στόχους των εντομοκτόνων και την παραγωγή ενζύμων που διασπούν τα εντομοκτόνα.

Τα αποτελέσματα ήταν αποκαλυπτικά, καθώς έδειξαν ότι όταν διαφορετικοί μηχανισμοί συνυπάρχουν στο ίδιο κουνούπι, η ανθεκτικότητα αυξάνεται δραματικά. Μάλιστα, «οι όπως σημειώνουν οι συγγραφείς, «οι μηχανισμοί αυτοί δεν λειτουργούν απλώς ανεξάρτητα, αλλά αλληλοενισχύονται, με αποτέλεσμα τα κουνούπια να μπορούν να εξουδετερώνουν πλήρως τη δράση των εντομοκτόνων σε κάποιες περιπτώσεις».

Εντομοκτόνα

και κλιματικές αλλαγές

Είναι σημαντικό εντοπίσει να υπογραμμιστεί ότι η συγκεκριμένη μελέτη έβαλε στο... μικροσκόπιο αποκλειστικά το *Anopheles gambiae*, ένα από τα σημαντικότερα είδη κουνουπιών που μεταδίδουν την ελονοσία. Και αυτό διότι πρόκειται για νόσημα που έχει μειωθεί κατά το ήμισυ από το 2000 και εκατομμύρια ζωές έχουν σωθεί, κυρίως χάρη στα εντομοκτόνα νέας γενιάς που χρη-

σιμοποιήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες. Ωστόσο, η εκτεταμένη χρήση τους οδήγησε στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας σε πολλούς πληθυσμούς κουνουπιών, γεγονός που προκαλεί την επανεμφάνιση και έξαρση της ελονοσίας σε κάποιες περιοχές.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί, όμως, και το γεγονός ότι ενώ ο νότος της Ευρώπης βρίσκεται αντιμέτωπος με τον ιό του Δυτικού Νείλου, στη Γαλλία καταγράφεται άνοδος άλλων... τροπικών νοσημάτων. Αναλυτικότερα και σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) και τη γαλλική υπηρεσία υγείας, ο αριθμός των εγχώριων κρουσμάτων του ιού Chikungunya (Τοικουνγκούνια) έχουν ανέλθει στα 46, που εντοπίζονται σε 8 διαφορετικές τοπικές

Η εκτεταμένη χρήση εντομοκτόνων οδήγησε στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας σε πολλούς πληθυσμούς κουνουπιών, γεγονός που προκαλεί την κατά τόπους επανεμφάνιση και έξαρση της ελονοσίας

εστίες μετάδοσης. Παράλληλα, έχουν εντοπιστεί πέντε αυτόχθονα κρούσματα δάγκειου πυρετού, υπενθυμίζοντας πως οι κλιματικές αλλαγές μετατρέπουν πλέον τη Γηραιά Ηπειρο σε φιλόξενο έδαφος για νοσήματα που μέχρι πρότινος αφορούσαν μακρινές γεωγραφικές περιοχές. Αρκεί κανείς να αναλογιστεί ότι περισσότερο από το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει πλέον σε περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο και η Ευρώπη δεν αποτελεί εξαίρεση. Οι επιστήμονες δε, προειδοποιούν ότι η κλιματική κρίση μπορεί να αυξήσει περαιτέρω τον κίνδυνο εμφάνισης επιδημιών π.χ. διευκολύνοντας την εξάπλωση χορο-κατακτιπικών ειδών κουνουπιών, παρατείνοντας την περίοδο αναπαραγωγής τους και επιτρέποντας στους πληθυσμούς τους να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα.

Συνεχίζει την επέλασή του στη χώρα ο ιός του Δυτ. Νείλου

Συνεχίζεται η αύξηση κρουσμάτων του ιού του Δυτικού Νείλου εντός των συνόρων. Όπως προκύπτει από την τελευταία έκθεση του ΕΟΔΥ, κατά τη διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας, επιβεβαιώθηκαν επιπλέον 58 περιπτώσεις. Αναλυτικότερα και όπως προκύπτει από τα ίδια στοιχεία, από την αρχή της περιόδου επιτήρησης του ιού του Δυτικού Νείλου έχουν διαγνωστεί και δηλωθεί 290 λοιμώξεις. Μάλιστα, σε 199 περιπτώσεις οι ασθενείς παρουσίασαν εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ, εγκεφαλίτιδα ή/και μηνιγγίτιδα ή/και οξεία χαλαρή παράλυση) και 91 κρούσματα εμφάνισαν ήπια συμπτώματα.

Μοιραία έχουν καταγραφεί ήδη 24 θάνατοι σε ασθενείς με λοίμωξη από τον ιό, ηλικίας άνω των 65 ετών, με τους επιστήμονες να θεωρούν αναμενόμενη τη διάγνωση περαιτέρω κρουσμάτων το ερχόμενο διάστημα αλλά και τη γεωγραφική εξάπλωση του ιού. Εν τω μεταξύ, ο ιός έχει εντοπιστεί σε 69 δήμους της χώρας. Μάλιστα, εκτός από το «σφυροκόπημα» στην Αττική, λοιμώξεις καταγράφονται σε Θεσσαλία, Κεντρική Μακεδονία, Πελοπόννησο, Στερεά Ελλάδα και Κρήτη.

ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΑΗ